RTU studiju kurss "Vērtību teorijas un prakse"

0L000 Liepājas akadēmija

Vispārējā informācija

Kods	LA0313
Nosaukums	Vērtību teorijas un prakse
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācībspēks	Santa Meļķe - Lektors
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 3.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV
Anotācija	Studiju kurss "Vērtību teorija un prakse" iepazīstina studentus ar sociālā darba vērtību pamatiem, ētikas teorijām un to pielietojumu profesionālajā darbībā. Kurss veido izpratni par vērtību nozīmi lēmumu pieņemšanā, profesionālajā attiecību veidošanā un klientu labklājības nodrošināšanā. Studenti analizē dažādas sociālā darba situācijas, risina ētiskas dilemmas un attīsta refleksiju par personīgajām un profesionālajām vērtībām. Kurss sekmē vērtībās balstītas profesionālās identitātes veidošanos, kā arī sadarbības prasmes starpkultūru un daudzveidīgos kontekstos. Uzsvars tiek likts uz cilvēktiesību, cieņas, taisnīguma un atbildības principu integrāciju sociālā darba praksē.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Studiju kursa mērķis: Pilnveidot studentu izpratni par vērtību nozīmi sociālā darba teorijā un praksē, attīstīt spēju atpazīt, analizēt un reflektēt par profesionālajām un ētiskajām vērtībām dažādās sociālā darba situācijās, veicinot vērtībās balstītas profesionālās identitātes veidošanos un lēmumu pieņemšanu. Studiju kursa uzdevumi: Attīstīt spēju identificēt un analizēt sociālā darba profesionālās vērtības, sasaistot tās ar reālām praksē sastopamām situācijām un problēmām. Veicināt ētisko teoriju izpratni un to piemērošanu profesionālu dilemmu risināšanā, balstoties uz sociālā darba vērtībām un normatīviem. Attīstīt kritisku refleksiju par personīgajām un profesionālajām vērtībām, izvērtējot to ietekmi uz klientu labklājību un lēmumu pieņemšanu. Pilnveidot spēju pieņemt vērtībās balstītus profesionālos lēmumus, ievērojot sociālā darba ētikas kodeksu un cilvēktiesību principus. Stiprināt spēju sadarboties ar dažādu kultūru un vērtību sistēmu pārstāvjiem, veidojot profesionālu, cieņpilnu un ētisku komunikāciju.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Studiju kursa apguvei plānoti četri patstāvīgie darbi: 1. Esejas izstrāde par personīgo un profesionālo vērtību saskaņotību Uzdevums: Izstrādāt reflektīvu eseju par indivīda personīgajām vērtībām un to saskaņu ar sociālā darba profesionālajām un ētiskajām vērtībām. 2. Ētiskās dilemmas analīze, izmantojot ētikas teorijas Uzdevums: Analizēt izvēlētu ētisku dilemmu sociālā darba praksē, pielietojot vismaz divas ētikas teorijas un izvērtējot iespējamās rīcības sekas. 3. Sociālā darba organizācijas vērtību izvērtējums Uzdevums: Izpētīt vienas sociālā darba organizācijas darbībā paustās vērtības un analizēt to izpausmes profesionālajā praksē un attiecībās ar klientiem. 4. Refleksijas izstrāde pēc grupas diskusijas par ētisku jautājumu Uzdevums: Sagatavot īsu refleksiju par grupā apspriestu ētisku problēmsituāciju, izceļot vērtību sadursmes un personisko skatījumu uz risinājumiem.
Literatūra	Obligātā/Obligatory: 1. Zobena, A. (red.) (2018). Sociālais darbs: teorijas, metodes, prakse. Rīga: Rīgas Stradiņa universitāte. 2. rapenciere, I. (2003). Sociālā darba ētika. Rīga: RaKa. 3. Skujiņa, V. (2002). Sociālā darba teorētiskie pamati. Rīga: RaKa. 4. Znotiņa, A. (2016). Sociālo vērtību attīstība un izpratne mūsdienu sabiedrībā. Rīga: LU Akadēmiskais apgāds. 5. Miķelsone, V. (2019). Profesionālā identitāte un ētiskie izaicinājumi sociālajā darbā. Sociālo zinātņu raksti, 12(1), 45–59. Papildu/ Additional 1. Karnīte, R. (2014). Vērtību izvērtēšana un to nozīme sabiedriskajā attīstībā. Rīga: Latvijas Universitāte. 2. Austers, I. (2018). Sociālās psiholoģijas aspekti: vērtības, attieksmes, identitāte. Rīga: Zvaigzne ABC. 3. Latvijas Republikas Labklājības ministrija (2021). Sociālā darba ētikas kodekss. 4. Rokeach, M. (1973). The Nature of Human Values. New York: Free Press. 191. 5. Rokeach, M. (1979). Understanding Human Values: Individual and Societal. New York: Free Press. 6. Schwartz, S. H. (1992). Universals in the Content and Structure of Values: Theoretical Advances and Empirical Tests in 20 Countries. Advances in Experimental Social Psychology, 25, 1–65. 202. 7. Sīlis, V. (2006). Patība kā pievienotā vērtība. S. Lasmane (galv. red.), Agora 5. Patērniecība Latvijā: tendences un alternatīvas. Rīga: LU Akadēmiskais apgāds. 8. Koroļeva, I. (2009). Jauniešu vērtīborientācija un tās ietekmējošie faktori. R. Rungule (sast.), Latvijas Jaunatnes Portrets: integrācija sabiedrībā un marginalizācijas riski (190.–199. lpp.). Rīga: LU Akadēmiskais apgāds. 9. Lasmane, S. (sak.) (2006). Rietumeiropas morāles filozofija. Antoloģija. Rīga: LU Akadēmiskais apgāds.

Nepieciešamās priekšzināšanas	Ievads studijās un profesionālā ētika.

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienes studijas		Nepilna laika neklātienes studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
1. Ievads kursā. Vērtību jēdziens un nozīme sociālajā darbā. Kursa mērķi, vērtību definīcija, sociālā darba profesionālās vērtības.	2	0	0	0
2. Sociālā darba vērtību sistēma un ētikas kodekss. Sociālā darba kodeksu analīze, vērtību piemēri praksē.	2	2	2	2
3. Personīgās un profesionālās vērtības: saskaņošana un konflikti Grupu darbs par vērtību sadursmēm.(Lekcija, seminārs)	2	2	0	2
1. patstāvīgais darbs: Eseja par personīgajām un profesionālajām vērtībām	2	12	0	16
4. Ētikas teorijas sociālajā darbā (deontoloģija, utilitārisms, rūpju ētika u.c.) Teoriju pārskats, piemēru analīze.(Lekcija, Seminārs)	2	4	2	6
5. Ētiskās dilemmas un to analīze (Seminārs) Darbs ar gadījumiem.	4	6	0	6
2. patstāvīgais darbs: Ētiskās dilemmas analīze, izmantojot ētikas teorijas	2	6	0	10
6. Organizāciju vērtības un institucionālā vide (lekcija) Organizāciju misijas, vērtību deklarācijas, politika.	2	4	2	6
7. Sociālā darba vērtības praksē: piemēri no NVO un pašvaldībām (seminārs)	2	4	0	6
3. patstāvīgais darbs: Organizācijas vērtību izvērtējums	2	6	0	8
8. Starpkultūru vērtību dažādība un ētiska komunikācija (Lekcija + diskusija) Kultūras relativisms, vērtību konflikti, tolerance.	2	2	2	2
9. Vērtību loma sadarbībā ar klientu un kolēģiem (Seminārs)	4	0	4	0
4. patstāvīgais darbs: Refleksija pēc grupas diskusijas par ētisku jautājumu	4	4	4	4
Kopā:	32	52	16	68

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Zināšanas: Pārzina sociālā darba pamatvērtības, ētikas principus un normatīvos dokumentus. Izprot dažādas ētikas teorijas un to piemērošanas iespējas sociālajā darbā. Izprot personīgo un profesionālo vērtību ietekmi uz lēmumu pieņemšanu un profesionālo identitāti.	Aktīva līdzdalība semināros. Patstāvīgie darbi. Eksāmens.
Prasmes: Spēj identificēt un analizēt vērtību sadursmes sociālā darba situācijās. Prot pielietot ētikas teorijas profesionālo dilemmu risināšanā. Spēj reflektēt par savu rīcību un izvērtēt tās atbilstību sociālā darba vērtībām un ētikas kodeksam.	Aktīva līdzdalība semināros. Patstāvīgie darbi. Eksāmens.
Kompetence: Spēj patstāvīgi pieņemt vērtībās balstītus profesionālus lēmumus. Spēj sadarboties ar klientiem un kolēģiem, respektējot dažādas kultūras un vērtību sistēmas. Spēj integrēt profesionālās vērtības un ētiskos principus sociālā darba praksē, uzņemoties atbildību par savu rīcību.	Aktīva līdzdalība semināros. Patstāvīgie darbi. Eksāmens.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Aktīva līdzdalība semināros	20
Patstāvīgais darbs	30
Noslēguma eksāmens	50
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	3.0	16.0	16.0	0.0		*	